

Rijeka

POMORSKO POVIJESNI MUZEJ
HRVATSKOG PRIMORJA U RIJECI
Broj: 210/69
Rijeka, 2. oktobra 1969

SAVJETNIKU ZA KULTURU OPĆINSKE SKUPŠTINE RIJEKA
DRUGARICI PROFESOR ALVERNI SMOKVINA

R I J E K A

Povodom zahtjeva jedne komisije u našem gradu, da se muzejski radnici pojedinačno i pismeno izjasne o elaboratu, koji je komisija načinila ignorirajući prijedloge i koncepte muzejskih institucija (usvojene još 1964. u KPZ i KPV), što je uobičajena praksa u zadnjih nekoliko godina, Radna zajednica našega muzeja smatrala je, nakon konzultiranja sa drugovima muzejskim radnicima u drugim gradovima i predstavnicima stručnih organizacija, da je potrebno dati kolektivan odgovor, čime bi se izbjegao pritisak na pojedince i druge nesamoupravne metode za nešto, što je u biti promašaj i što bi, s obzirom na riječku praksu kulturne politike, značilo ne korak naprijed, već dva koraka natrag.

Ova komisija je povezala izgradnju Muzeja narodne revolucije, što je problem sam za sebe, koji još nije riješen, sa integracijom radi integracije.

Želimo pozjetiti, da je Republička komisija za urbanizam nakon dvije godine upornog inzistiranja preglagača iz Rijeke, kratko i jasno odbaciла izgradnju bilo kakvih paviljona uz "Guvernerovu palaču". Sada vidimo u prijedlogu nove riječke komisije jedan paviljon s lijeve strane palače. Ne znamo tko je autor ove nove ideja, ali iz nam se čini, da mi u Rijeci zbilja nemamo sreće sa komisijama, koje se mimo muzealaca i konzervatora bave muzejskom i konzervatorskom problematikom.

Ne upuštajući se u sve detalje elaborata, koji su često veoma diskutabilni, htjeli bi samo upozoriti, da su i podaci o prostoru netačni ("Guvernerova palača" nema 5.962 m² već svega cca 4.000 m², što je za jednu trećinu manje; i to za tri odjela kancelarije, depoe i radionice). Za etnografski odjel predviđjeli smo još 1964. godine gospodarsku zgradu, koja će se navodno rušiti i na njoj nanovo graditi, prema jednoj isgorsiranoj odluci, muzej ili odjel NOR-a, što dokazuje da ovaj grad ima zaista novaca za bacanje, jer je ovo najskuplja solucija. Iz elaborata smo doznali, da će se na Delti graditi memorial za muzej ili odjel NOR-a, što je za nas, a vjerujemo i za ostale gradjane potpuna novost. Odjel

NOR-a po ovom prijedlogu osam kustosa + koliko ima i Muzej revolucije naroda Hrvatske, te nam nije jasno što će tih osam kustosa zapravo raditi kroz dva godinu - dvije dana. Teza, da muzeji trebaju prerasti u naučne zavode vjerojatno je rezultat nepoznavanja problematike i zadataka kojima se muzeji bave. Autori su previdjeli, da postoji pomorski odjel u ovom muzeju, pa su ga jednostavno ukinuli (1965. godine jedna slična komisija htjela

je ukinuti Arheološki odjel). Napominjemo, da samo zbirka poduzeća Torpedo Pomorskog odjela ima preizvodnu vrijednost cca 300 milijuna starih dinara, da Dalmacija i Boka imaju 6 pomorskih muzeja, dok bi Rijeka, najveća jugoslavenska luka, ostala čak i bez Pomorskog odjela.

Zanimljivo je, da komisija nije znala, da je Moderna galerija takođež muzej moderne umjetnosti, pa iako bi se išlo u integraciju, mnogo je logičnije, da se Galerija integrira sa ostalim muzejskim institucijama, nego Centar za historiju radničkog pokreta i NOR-a, koji je bio osnovan pri Jadranskom institutu, gdje je imao i najviše uvjeta za rad, a koji je jedna slična komisija nakon dvije godine dezintegrirala iz Instituta manjevši time štetu i Centru i Institutu i djelatnosti, da bi sada ova komisija predložila integraciju Centra sa muzejskim ustanovama.

Sa žalošću moramo konstatirati da nemamo više povjerenja u rad nikakvih komisija, koje se formiraju službeno ali anonimno i iza ledja kulturnih radnika i kolektiva, jer smo za posljednje četiri godine stekli gorko iskustvo, jer se svake godine mijenjaju kriteriji, koncepcije i stavovi gradjana koji žele usrećiti ovaj grad sa svojim idejama.

Budući da se ova komisija nije obazirala na naše mišljenje kao i na mišljenje Republičke komisije za urbanizam, potrebno je svakako, da se ovaj elaborat pošalje Muzejskom savjetu Hrvatske, da se čuje i njegovo mišljenje.

Napominjemo, da je primjer integracije Narodnog i Radničkog sveučilišta dovoljan poučan (integracijom je praktično likvidirana djelatnost Narodnog sveučilišta), a slučaj Centra napose.

Da jedna specijalizirana muzejsko-galerijska ustanova može vrlo uspješno svoju razvijati svoju djelatnost i sa malim brojem personala, primjer je Moderna galerija u Rijeci, koja se vče ranijih godina sa svega dva stručnjaka (direktor i jedan kustos) uspjela afirmirati i izvan granica naše Šemlje.

Napominjemo, da je još 1965. godine naš kolektiv predlagao Zajednicu muzeja Rijeke, Istre i Hrvatskog primorja. Mi smatramo, da nema nikakvog razloga, ma kakvim se reformskim riječnikom nastupalo, da se ustanove koje postoje već 20 godina i više, te vrše svoju djelatnost više ili manje uspješno (ovisno o sredstvima i kadrovima) pretvaraju u odjele ili ukidaju. Nemamo ništa protiv ekonomista i pravnika, jer smo i mi inzistirali na rješenjima, koja bi nam olakšala rad, međutim, dotacije koje se daju za našu djelatnost u globalu nisu dovoljne niti iz daleka, a nitko ne garantira bilo kakvo poboljšanje u dogledno vrijeme. Integracija to ne može rješiti.

Smatramo, da bi najidealnije rješenje u sadašnjim uvjetima bilo formiranje Zajednice muzeja SR Hrvatske, a na čemu se sada radi.

Napori, da se osiguraju sredstva za investicije u kulturi i izgradnju odgovarajućeg objekta Muzeja narodne revolucije, svakako su hvale vrijedni pa bi lokaciju za izgradnju Memoriala na Delti trebalo iskoristiti za podizanje zgrade Muzeja narodne revolucije, što je i bio prijedlog prije nekoliko godina. Ne vidimo razlog

odvajanja Muzeja narodne revolucije od Memorijala.- Ostala sredstva, koja budu priticala, trebalo bi iskoristiti za izgradnju zgrade Prirodoslavnog muzeja i akvarija na Delti, što je također bio prijedlog prije više godina, te za saniranje ostalih muzejskih objekata.

PREDSEDNIK RADNE ZAJEDNICE:
Miroslav Oštric
Miroslav Oštric

DIREKTOR:

u. z.

Ante M. Četković

MSC-721/
X.69

MSC | 101- 13-X-1969,